

คำประกาศเจตนารมณ์
แรงงานต้องปลอดภัย ไร้อุบัติเหตุ ไร้รายเหยียน

ในวาระครบรอบ 19 ปี โศกนาฏกรรมโรงงานตุ๊กตาเคเดอร์ไฟไหม้ ที่มีคนงานต้องเสียชีวิตไปจำนวนมากถึง 188 ศพ บาดเจ็บ 469 ราย ในวันที่ 10 พฤษภาคม.2536 เป็นโอกาสที่จะรำลึกถึงความปลอดภัยที่แรงงานควรได้รับ แต่ ในปีนี้ กลับมีเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อแรงงานที่รุนแรงอย่างต่อเนื่อง

เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2555 โรงงาน บริษัทกรุงเทพ ซินเนติกส์ ที่ผลิตยางสังเคราะห์ **BST** ในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยองเกิดสารเคมีระเบิดถึงบรรจุสาร **โทลูอิน ขนาด 7.4 ลูกบาศก์เมตร** ระเบิดเพลิงไหม้ในกระบวนการผลิตยางสังเคราะห์ ในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ได้ทำให้คนงานเสียชีวิต 12 คน บาดเจ็บ 140 คน จนต้องอพยพคนในชุมชนออกถึง 12 ชุมชน

วันต่อมา 6 พฤษภาคม 2555 ก็เกิดเหตุสารเคมีรั่วไหลภายในบริษัทอดิตยาเบอร์ล่า เคมี คัลส์ จำกัด ในนิคมเหมราช จังหวัดระยอง ทำให้คนงานต่างมีอาการแสบหน้าอก หายใจไม่ออก วิงเวียน อาเจียนและระคายเคืองแสบจมูก รวมทั้งเยื่อจมูกอักเสบ ต้องส่งเข้ารับรักษาตัวในโรงพยาบาลกว่า 100 คน จากการสูดดมสารโซเดียมไฮโปคลอไรด์เข้าไป โดยมีการอพยพประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบ ไปยังพื้นที่อำเภอบางฉาง เพื่อความปลอดภัย

ต่อมา ในวันที่ 8 พค. 55 คนงานที่ขึ้นไปติดตั้งตั้งสติ๊กเกอร์โฆษณาบนตึกโบหยกชั้นที่ 68 ซึ่งเป็นคนงานรับเหมาของบริษัท คิว แอดเวอร์ไทซิง สายสลิงกระเช้าขาด ร่วงลงมาเสียชีวิต 3 ราย บาดเจ็บอีก 2 ราย นับว่าเป็นเหตุการณ์สะเทือนขวัญและเกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีแก่ประเทศไทย

การที่มีคนงานเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บเป็นจำนวนมากในเวลาใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่ารัฐยังไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของสุขภาพความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ผู้ใช้แรงงานจึงยังต้องตกอยู่ในอันตราย ยังต้องทำงานในพื้นที่เสี่ยงภัย จากเครื่องจักรอันตราย และ สารเคมีร้ายแรง ทำให้เห็นได้ชัดว่า การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมป้องกันและพัฒนาสุขภาพความปลอดภัยในการทำงานยังขาดประสิทธิภาพ ซึ่งอาจมาจาก นโยบายของรัฐ ที่มุ่งเร่งรัดการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว จนทำให้ขาดระบบรองรับและป้องกันผลกระทบ จนนำไปสู่เหตุการณ์สะเทือนขวัญดังกล่าว

เครือข่ายแรงงาน นักวิชาการและภาคประชาชน ได้เรียกร้องให้มีการจัดตั้ง **สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน** มาอย่างยาวนานนับจากเหตุการณ์เคเดอร์ไฟไหม้ โดยได้รับการบรรจุไว้ในร่าง พ.ร.บ.ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ทั้งนี้ ตาม พรบ. ดังกล่าว กระทรวงแรงงาน จะต้องตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัยฯ ภายใน 1 ปี คือ ในวันที่ 14 กรกฎาคม 2555

เป็นที่น่าเสียใจว่า ร่าง การจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัยฯ ของกระทรวงแรงงาน ที่กำลังจะส่งไปยังสำนักงานกฤษฎีกา เพื่อเข้า ครม. นั้น ยังขาด ข้อเสนอที่ให้มีการจัดตั้งศูนย์รับเรื่องราร้องทุกข์ และ กรรมการของสถาบันฯ ที่ต้องมาจากการสรรหา ข้อเสนอเหล่านี้ มีได้รับการพิจารณาในการจัดเวทีประชา วิจารณ์ไตรภาคี ซึ่งจัด เพียงครั้งเดียว เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2555 โดยมีผู้แทนคนงานจากสภาแรงงาน ต่างๆ เข้าร่วมไม่ถึง 40 คน ที่เหลือเป็นฝ่ายข้าราชการ จึงไม่ถือว่าเป็นความเห็นของผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ได้

ทั้งนี้ หากรัฐ ทำการจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัยฯ ตามรูปแบบที่เครือข่ายแรงงาน นักวิชาการ และ ภาคประชาชนเสนอ เหตุการณ์สะเทือนขวัญเหล่านี้อาจไม่เกิดขึ้น เนื่องจาก การจัดตั้งสถาบันฯ นี้ จะทำ หน้าที่ส่งเสริมและป้องกันแก้ไขปัญหาสุขภาพความปลอดภัยของผู้ใช้แรงงาน การป้องกันพิษภัยจากสารเคมีใน กระบวนการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ รวมถึงการสร้างความตระหนักถึงอันตรายและพิษภัย

ในกรณีของแร่ใยหิน หรือ ใยหินโครโซไทล์ ที่หลายประเทศได้ประกาศยกเลิกการนำเข้าแล้ว เนื่องจาก ทำให้เกิด มะเร็งเยื่อหุ้มปอด มะเร็งปอด มะเร็งกล่องเสียง และ มะเร็งรังไข่ จำเป็นอย่างยิ่งที่ แรงงานจะต้องได้รับการป้องกัน ด้วยเหตุผลสิทธิทางสุขภาพ ซึ่งเป็นพื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ สมัชชา สุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 3 ได้มีมติให้สังคมไทยไร้แร่ใยหิน และ คณะรัฐมนตรี มีมติ ในวันที่ 12 เมษายน 2554 ให้ความเห็นชอบ โดย ห้ามนำเข้าแร่ใยหินโครโซไทล์และผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของแร่ใยหินโครโซไทล์ แต่ กระทรวงอุตสาหกรรม ยังไม่ดำเนินการ ตามมติ ครม.

ดังนั้น เครือข่ายสังคมไทยไร้แร่ใยหิน (T-BAN) ที่ประกอบด้วย เครือข่ายแรงงาน นักวิชาการ องค์กรเอกชน ภาคประชาชน สภาเครือข่ายผู้ป่วยจากการทำงานและสิ่งแวดล้อมฯ สมาพันธ์อาชีวอนามัยและความปลอดภัยฯ สหพันธ์แรงงานก่อสร้างและคนทำไม้ฯ BWST มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค สหพันธ์องค์กรผู้บริโภค จึงขอเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการดังต่อไปนี้

1. เร่งรัดการจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการ ทำงาน ที่มีศูนย์รับเรื่องราร้องทุกข์และ มีกรรมการที่มาจากการสรรหา และ พิจารณาข้อสรุปความเห็น ของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ตามข้อเสนอของ เครือข่ายแรงงาน นักวิชาการ และภาคประชาชน
2. เร่งชดเชยสิทธิตามกฎหมาย ให้กับ ผู้ประสบอันตรายและเจ็บป่วยจากการทำงาน รวมทั้ง อันตรายที่มาจากแร่ใยหิน
3. ยกเลิก การนำเข้าใยหินโครโซไทล์ และ ยกเลิกการผลิตสินค้าที่มีใยหินโครโซไทล์ ตามมติ ครม. 12 เมษายน 2554 และ มติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 3 โดยทันที
4. ปฏิบัติตามมติสมัชชาสุขภาพครั้งที่ 4 ว่าด้วยเรื่อง "การเข้าถึงบริการอาชีวอนามัยและ ความปลอดภัยในการทำงานของคนทำงานในภาคอุตสาหกรรมและบริการ "

นอกจากนี้ ขอเรียกร้องให้สื่อมวลชน อารังค์รักษาจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อ โดยนำเสนอ ข้อเท็จจริง ที่ว่า องค์การอนามัยโลก (WHO) องค์การนานาชาติการวิจัยมะเร็ง (IARC) และ องค์กร แรงงานสากล (ILO) ชี้ชัดว่า ใยหินโครโซไทล์ สามารถก่อมะเร็งเยื่อหุ้มปอด มะเร็งปอด มะเร็งกล่อง เสียง มะเร็งรังไข่ โดย มาตรการขจัดโรคจากใยหินทุกชนิดที่มีประสิทธิภาพที่สุด คือ การยกเลิกการใช้

ประกาศ ณ วันที่ 10 พฤษภาคม 2555 วันความปลอดภัยแห่งชาติ

ณ โรงแรมรัตนโกสินทร์ ราชดำเนิน กรุงเทพฯ